

Nr 793

Av herr **Johansson** i Öckerö m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 124, med förslag till förordning om registrering och mönstring av sjömän (mönstringsförordning) m. m.

Genom propositionen nr 124 har riksdagen underställt huvudgrunderna i förslag till ny författning rörande registrering och mönstring av sjömän. I anslutning därtill har i organisatoriskt avseende föreslagits att antalet sjömanshus skall minskas från 30 till 19 samt att sjömanshusverksamheten administrativt skall samordnas med sjömansförmedlingarna på de orter, där sjömanshus skall finnas i fortsättningen. Förslaget innebär, att sjömanshusen inordnas i den allmänna arbetsförmedlingen och att arbetsmarknadsstyrelsen blir administrativ chefsmyndighet för dessa organ.

Under utredningen och remissbehandlingen har motsatta uppfattningar kommit till uttryck i frågan om vem som skall ha det centrala administrativa ansvaret för de nya sjömanshusen.

Departementschefen uttalar, att sjöfartens samt mönstrings- och inskrivningsverksamhetens särart utgör ett starkt stöd för standpunkten att den nya sjömanshusverksamheten skall sortera under sjöfartsstyrelsen, som är den centrala sjöfartsmyndigheten.

icke desto mindre föreslår departementschefen ej allenast, att arbetsmarknadsstyrelsen skall vara den administrativa huvudmannen utan även att de sammanslagna organen — i enlighet med förslag av arbetsmarknadsstyrelsen men mot utredningsmannens åsikt — skall inordnas i den allmänna arbetsförmedlingen, vilket uppenbarligen måste medföra, att den nya sjömanshusorganisationen mister den självständiga ställning, som torde vara en förutsättning för ett verkligt rationellt genomförande av de mångskiftande arbetsuppgifter som sammanhänger med mönstringsverksamheten. Såsom skäl för att de nya sjömanshusen skall inordnas i den allmänna arbetsförmedlingen anför departementschefen i huvudsak allenast, att därigenom de största rationaliseringsvinsterna skulle stå att vinna. Någon närmare redogörelse i detta avseende framlägges dock icke.

Vid granskningen av de å ömse sidor framlagda motiveringarna synes de skäl som talar för förläggande av det administrativa huvudmannskapet till sjöfartsstyrelsen vara de avgjort starkare. Det bör vid frågans avgörande särskilt betänkas, att sammanslagningen av sjömanshusen och sjömansförmedlingarna motiveras huvudsakligen av praktiska skäl, och sammanslagningen bör icke få bryta den genom sjöfartsstyrelsens tillkomst uppnådda centraliseringen av sjöfartsfrågorna. Det bör också beaktas, att

enligt utredningens beräkningar mer än två tredjedelar av kostnaderna för de nya kontoren hänför sig till sådana verksamhetsgrenar som övertages från de nuvarande sjömanshusen och att såsom föreståndare för kontoren endast kan ifrågakomma personer med erfarenhet av tjänstgöring till sjöss. Härtill kommer att bemanningsfrågorna är av väsentlig betydelse som ett led i den offentliga verksamheten för ökad sjöfartssäkerhet, och även övriga till de nya kontoren från sjömanshusen överflyttade arbetsuppgifter har av ålder ansetts tillhöra verksamhetsområdet för det centrala statsorganet för sjöfartsfrågor. Det skulle innebära ett steg tillbaka, att från det nuvarande centrala sjösäkerhetsorganet bryta ut de administrativa frågorna rörande ombordanställning av sjöfolk och vad därmed sammanhänger. Den uppdelning av det administrativa huvudmannskapet mellan sjöfartsstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen, som förordats i utredningen, skulle över huvud taget komma att försvåra en rationell och kostnadsbesparande samordning av verksamheten inom sjöfartsstyrelsens olika lokala organ.

Såsom inledningsvis nämnts innebär propositionen, att antalet sjömanshus minskas från 30 till 19. För Bohusläns vidkommande, där det för närvarande förutom i Göteborg finnes sjömanshus i Strömstad, Lysekil, Uddevalla och Marstrand, skulle enligt förslaget, vid sidan av Göteborg, endast sjömanshuset i Uddevalla bibehållas. En sådan radikal omorganisation skulle medföra påtagliga olägenheter för sjöfarten och de ombordanställda. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har i sitt remissyttrande framhållit, att småtonnaget i Göteborgs skärgård och från ön Tjörn föredrar Marstrand framför det arbetstygda Göteborg, vilket medför att sjömanshuset i Marstrand utfärdar det näst största antalet sjömansrullor av landets sjömanshus. Obligatorisk mönstring för sjömän i inrikes fart skulle för Marstrands del medföra en väsentlig ökning av antalet mönstringar. Länsstyrelsen framhåller härvid att ett femtiotal å Tjörn bosatta redare i särskild skrift den 5 november 1959 understrukit behovet av ett sjömanskontor i Marstrand. Sjömanskontoret i Marstrand bör därför bibehållas.

I propositionen föreslås att bl. a. på de orter, där nuvarande sjömanshus kommer att indragas, mönstringsverksamheten skall handhavas av särskilda mönstringsförrättare. Det är av vikt att dessa särskilda mönstringsförrättare besitter stor erfarenhet av sjöfart och även i övrigt är väl kvalificerade för sina uppgifter, vilka, bortsett från själva registreringsuppgifterna, i huvudsak överensstämmer med sjömanshusombudsmännens funktioner. I varje fall vissa av dessa mönstringsförrättare måste alltså rekryteras med högt kvalificerade befattningshavare.

I anledning härav hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 124
måtte besluta

att det administrativa huvudmannskapet för sjömanshusen skall tillkomma sjöfartsstyrelsen, samt att sjömanshuset i Marstrand skall bibehållas.

Stockholm den 22 april 1960

Olof Johansson

Carl E. Johansson

C. O. Carlsson

Olaus Nyberg

Ernst V. Staxäng

Wald. Svensson